

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Postadres

Gemeente Nijmegen
MO10
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 14 024
nijmegen.nl

Contactpersoon

Mahmut Erciyas
m.erciyas@nijmegen.nl
T 024 – 329 95 01

Datum 9 juli 2019
Betreft Uitbreiding en doorontwikkeling
huisartsondersteuning jeugd 2019-2020

Geachte leden van de raad,

In 2017 zijn we gestart met twee pilots gericht op ondersteuning van huisartsen op het gebied van jeugdhulp: de praktijkondersteuner huisartsenzorg jeugd (POH-J) en de specialistische ondersteuner huisartsenzorg (SOH). De eerste pilot is uitgevoerd in vijf huisartsenpraktijken door OCE Nijmegen, de tweede door Karakter in twee medische centra. Beide pilots zijn gericht op een reductie van de instroom in de specialistische GGZ (S-GGZ) en basis GGZ (B-GGZ) en het verhogen van de zorgkwaliteit. Als gemeente hebben we, in lijn met de landelijke trend, te maken met een stijgend beroep op de jeugd-GGZ. 89% van de verwijzingen naar de jeugd-GGZ komt van de huisartsen. De genoemde pilots eindigen per 1 juli 2019.

In het *Interventieplan fase 4. Opgave sociale stad* heeft het college aangekondigd de pilot POH-J te willen uitbreiden en heeft daartoe middelen gereserveerd. Het college is positief over de opbrengsten van de POH-pilot, maar realiseert zich tegelijkertijd dat de inzet te kleinschalig was om op stedelijk niveau financiële impact te kunnen hebben. OCE Nijmegen is gevraagd om met een voorstel te komen ter (stadsdekkende) uitbreiding van de POH-J-capaciteit en daarin ook een inhoudelijke doorontwikkelingsslag te maken. De doorontwikkelingswens van de gemeente kent twee sporen: 1) een bredere jeugdondersteuning voor huisartsen dan louter jeugd-GGZ en 2) een stevigere verbinding met sociaal wijkteams, jeugdartsen en zorgstructuren binnen het onderwijs. OCE Nijmegen heeft een voorstel, en daaraan gekoppeld een subsidieaanvraag van € 514.423,- ingediend voor de periode 1 juli 2019 tot en met 31 december 2020. Deze hebben wij gehonoreerd.

De SOH-pilot wordt overigens niet voortgezet. Voor de tweede- en derdelijns jeugd-GGZ voorzien we vooral een expertise- en consultatiefunctie ten behoeve van de POH's-J. Dit is besproken in het overleg Nijmegen Op de Eerste Lijn - een stedelijk periodiek overleg dat we hebben met onder meer de huisartsen - en met de betrokken huisartsenpraktijken.

Vernieuwing

Uit de POH-pilot die op beperkte schaal operationeel is geweest (16 uur per week in vijf huisartsenpraktijken) blijkt dat de POH-J ruim twee derde deel van de jeugdige patiënten niet hoeft door te verwijzen, maar zelf (tijdelijk) kan ondersteunen en begeleiden en/of doorverwijzen naar vrij toegankelijke alternatieven in het voorveld (normaliseren). Dit percentage strookt met landelijke ervaringen. Dit is een reden waarom meer grote gemeenten de POH-inzet op jeugd uitbreiden en intensiveren. Daarnaast is er in Nijmegen sprake van kwalitatieve opbrengsten, zoals snelle en laagdrempelige toegang tot zorg, minder stigmatisering (het gaat om huisartsenzorg), betere verwijzingen en hoge tevredenheid van patiënten en huisartsen. Ook heeft de pilot geleid tot een impuls in de samenwerking tussen gemeente en huisartsen, die naar aantal verwijzingen de grootste verwijzerscategorie vormen in de jeugdhulp.

We zetten met de nieuwe subsidie in op een (zo veel mogelijk) stadsbrede dekking van de huisartsenondersteuning. De POH-capaciteit zal stapsgewijs worden uitgebreid. Streven is om op 1 januari 2020 het gewenste peil te behalen. Als eerste worden de praktijken bediend waar de SOH-pilot en de POH-pilot oude stijl hebben gedraaid. Naast de capaciteitsuitbreiding vormen nog twee aspecten een vernieuwing ten opzichte van de 'oude' POH-pilot. De POH-J gaat huisartsen niet alleen adviseren op het gebied van jeugd-GGZ, maar ook op het gebied van ambulante hulpverlening, zoals begeleiding. Ook gaat de POH-J nadrukkelijk een brugfunctie vervullen richting de sociaal wijkteams, jeugdartsen en ondersteuningsstructuren binnen het onderwijs. Met name in de verbinding met het onderwijs is er veel te winnen. Bekend is dat deze ondersteuningsstructuren ouders en kinderen voornamelijk verwijzen naar huisartsen, vanwege de grote en snelle toegankelijkheid van deze medici.

OCE Nijmegen is overigens de grootste zorggroep van huisartsen in Nijmegen, maar niet de enige. In Noord is Stielo actief. Deze zorggroep beschikt reeds over een POH-J. OCE Nijmegen heeft haar subsidieaanvraag in afstemming met Stielo ingediend. Stielo vraagt via OCE Nijmegen uren aan om met name de brugfunctie vorm te kunnen geven maar ook om samen met OCE Nijmegen te kunnen investeren in deskundigheid en expertise.

Afspraken

Uit (landelijk) empirisch onderzoek blijkt dat de inzet van een POH-J 20% tot 50% minder verwijzingen door huisartsen naar de jeugd-GGZ tot gevolg kan hebben. Met OCE Nijmegen hebben we een streefpercentage van minstens 20% reductie afgesproken, mede omdat de aanpak in de tweede helft van dit jaar moet worden opgebouwd. Ten aanzien van de reductie op begeleiding hebben we met OCE Nijmegen een streefpercentage van 5% afgesproken. Ook zijn we met deze zorggroep overeengekomen dat de POH-J bij gaat dragen aan een verhouding van 50%/50% in de verwijzingen naar reguliere en specialistische begeleiding.

Tezamen *kunnen* de financiële voordelen van de POH-J-inzet voor de gemeente ongeveer € 1 miljoen bedragen in de zorgconsumptie. Uiteraard kunnen we niet stellen dat dit voordeel ook beslist en in zijn geheel gerealiseerd gaat worden. Dit is onder meer

afhankelijk van de snelheid waarmee de POH-J-capaciteit kan worden uitgebreid en de hoogte van het percentage jeugdigen dat door de POH-J wordt gezien. Bovendien weten we op basis van ervaringen met andere innovatieprojecten op het gebied van jeugd dat deze opereren in een complex netwerk, waarin vele actoren en factoren invloed hebben op de uiteindelijke financiële resultaten.

Vervolg

De financiering van de POH-J is geborgd tot en met 2020; de dekking is er op dit moment ook maar tot en met eind 2020. De ervaringen en inzichten die we gedurende de uitvoering gaan opdoen nemen we mee in de doorontwikkeling van het lokale stelsel van zorg en welzijn vanaf 2021. Een eventuele voortzetting van de aanpak is afhankelijk van de beschikbare middelen, de te maken stelselkeuzes en de kwalitatieve en financiële opbrengsten van de inzet van de POH-J. Daarbij zullen we zeker kijken naar de productie op jeugd-GGZ en de productieverhouding reguliere en specialistische begeleiding als gevolg van verwijzingen door huisartsen.

Tegelijkertijd zullen we bij de besluitvorming over een eventuele voortzetting ook kijken naar de tevredenheid van cliënten en huisartsen, de effecten op de zorgkwaliteit en de netwerksamenwerking. Gegeven het feit dat interventies als de POH-J opereren binnen een veld waarin vele factoren en partijen een rol spelen in de uiteindelijke zorgconsumptie, is een dergelijke, brede afweging gerechtvaardigd. Het college zal snel na het zomerreces van 2020 een besluit nemen over een mogelijke continuering van de POH-J-aanpak.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

mr. drs. A.H. van Hout
gemeentesecretaris

drs. H.M.F. Bruls
burgemeester